

Cauza C-424/23**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

11 iulie 2023

Instanța de trimitere:

Ondernemingsrechtbank Gent, afdeling Gent (Belgia)

Data deciziei de trimitere:

28 iunie 2023

Reclamantă:

DYKA Plastics NV

Pârâtă:

Fluvius System Operator CV

Obiectul procedurii principale

Procedura principală privește acțiunea pe care a introdus-o reclamanta la Ondernemingsrechtbank (Tribunalul Comercial, Belgia) și care urmărește, în esență, constatarea faptului că politica de achiziții publice a pârâtei privind lucrările de canalizare, în baza căreia documentele de achiziție impun ca țevile de canalizare să fie fabricate, în principiu, din gresie și beton, încalcă legislația privind contractele de achiziții publice, obligarea pârâtei, în acest context, să își adapteze documentele de achiziție, în special specificațiile tehnice și, de asemenea, obligarea acesteia la plata unei despăgubiri.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Cererea de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE privește modul în care trebuie interpretat articolul 42 din Directiva 2014/24. În special, instanța de trimitere se întreabă dacă lista modalităților în care sunt elaborate specificațiile tehnice, menționată la alineatul (3) al acestei dispoziții, este una limitativă, dacă este permis, în temeiul alineatului (4) al acestei dispoziții, ca

specificațiile tehnice să facă referire la țevi de canalizare fabricate din gresie și beton și o astfel de referire la un singur produs să favorizeze sau să elimine anumite întreprinderi, în pofida faptului că mai multe întreprinderi concurente pot oferi produsul menționat, sau dacă se impune, în acest scop, ca numai o singură întreprindere să poată pune la dispoziție pe piață produsul în cauză și, în sfârșit, dacă o încălcare a acestui alineat (3) și/sau a alineatului (4) înseamnă totodată și încălcarea alineatului (2) al articolului 42, precum și a articolului 18 alineatul (1) din Directiva 2014/24.

Întrebările preliminare

1. Articolul 42 alineatul (3) din Directiva 2014/24/UE trebuie interpretat în sensul că lista modalităților în care trebuie elaborate specificațiile tehnice, conținută de acesta, are un caracter limitativ și, prin urmare, o autoritate contractantă are obligația să stabilească specificațiile tehnice ale contractelor sale de achiziții publice într-una din modalitățile menționate în această dispoziție?

2. Articolul 42 alineatul (4) din Directiva 2014/24/UE trebuie interpretat în sensul că referirile la țevi de canalizare din gresie și beton (în funcție de tipul concret de sistem de canalizare), prevăzute în specificațiile tehnice ale achizițiilor, trebuie să fie considerate drept una sau mai multe dintre referirile enumerate în această dispoziție, de exemplu drept referiri la anumite tipuri sau la anumite producții de țevi?

3. Articolul 42 alineatul (4) din Directiva 2014/24/UE trebuie interpretat în sensul că referirile la un singur produs, prevăzute în specificațiile tehnice ale achizițiilor, de exemplu la țevi de canalizare din gresie și beton (în funcție de tipul concret de sistem de canalizare), în calitate de soluții tehnice specifice, generează deja efectul impus la această dispoziție (în special „care ar avea ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor întreprinderi sau produse”), având în vedere că acestea conduc la faptul că întreprinderile care oferă soluții alternative la produsul impus sunt excluse a priori și, prin urmare, dezavantajate, în pofida faptului că mai multe întreprinderi concurente pot oferi produsul impus menționat, sau este necesar să nu existe nicio formă de concurență cu privire la produsul menționat, de exemplu țevi de canalizare din gresie și beton (în funcție de tipul concret de sistem de canalizare), și ca acest efect menționat să poată exista, prin urmare, numai dacă produsul în cauză este caracteristic pentru o anumită întreprindere, care îl pune la dispoziție pe piață ca produs unic?

4. Articolul 42 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE trebuie interpretat în sensul că o încălcare constatată a articolului 42 alineatul (3) din Directiva 2014/24/UE și/sau a articolului 42 alineatul (4) din Directiva 2014/24/UE, în urma utilizării ilegale a referirilor din specificațiile tehnice ale achizițiilor (de exemplu la țevi de canalizare din gresie și beton, în funcție de tipul concret de sistem de canalizare), presupune totodată și încălcarea articolului 42 alineatul (2) din

Directiva 2014/24/UE, precum și a articolului 18 alineatul (1) din Directiva 2014/24/UE aflat în corelație cu acesta?

Dispozițiile de drept al Uniunii și dispozițiile naționale invocate

Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE, articolele 18 și 42 și considerentul (74).

Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten (Legea din 17 iunie 2016 privind contractele de achiziții publice), articolele 4, 5 și 53

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Litigiul privește atribuirea contractelor de achiziții publice pentru lucrările de canalizare. Pârâta este o autoritate contractantă care prevede în documentele de achiziție ale acestor contracte că țevile în cauză trebuie să fie fabricate, în principiu, (numai) din gresie și beton. Reclamanta este un producător și furnizor de țevi de canalizare din plastic, astfel că ea nu își poate oferi produsele în cadrul contractelor menționate.
- 2 Prin urmare, reclamanta consideră că politica de achiziții publice a pârâtei este ilegală. În ultimii ani, ea i-a cerut în zadar pârâtei să își schimbe abordarea. Astfel, ea a pus deja pârâta în întârziere și a invitat-o să își clarifice politica în această privință. În acest context, reclamanta a inițiat prezenta procedură la instanța de trimitere.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 3 Reclamanta susține că, în calitate de furnizor de țevi din plastic, este discriminată în mod sistematic și nu i se acordă o șansă echitabilă să participe la contractele de achiziții publice lansate de pârâta. Referirile din documentele de achiziție la țevile din gresie și beton, care constituie specificații tehnice, astfel cum sunt definite în legislația privind contractele de achiziții publice, exclud țevile din plastic fără nicio motivare, fapt care denaturează concurența și încalcă legislația privind contractele de achiziții.

În special, reclamanta susține că pârâta încalcă articolul 53 alineatul 3 din Legea privind contractele de achiziții publice, întrucât specificațiile tehnice în cauză nu au fost elaborate în conformitate cu una din modalitățile descrise în manieră limitativă în această dispoziție. Pârâta încalcă, de asemenea, articolul 53 alineatul 4 din această lege, întrucât aceste specificații prevăd o singură soluție tehnică, ceea ce face ca anumite întreprinderi sau produse să fie favorizate sau eliminate. Interdicția prevăzută la această dispoziție nu se limitează la situația în care o autoritate contractantă solicită un produs unic care poate fi furnizat numai de o

singură întreprindere. În plus, o încălcare a articolului 53 alineatele 3 și 4 din Legea privind contractele de achiziții publice presupune totodată și încălcarea articolului 4, a articolului 5 și a articolului 53 alineatul 2 din această lege. Articolul 53 alineatul 2 din Legea privind contractele de achiziții publice constituie, în esență, o aplicare specială a obligațiilor fundamentale prevăzute la articolele 4 (principiul egalității) și 5 (principiul concurenței), care îi revin unei autorități contractante precum pârâta. Acestea impun acceptarea unei game largi de soluții, în timp ce întreprinderile care oferă o soluție alternativă, precum reclamanta, sunt excluse în speță. În sfârșit, pârâta a încălcat, de asemenea, principiul sollicitudinii, principiul proporționalității și principiul fairplayului.

În acest context, pârâta trebuie să își adapteze abordarea în viitor. Întrucât reclamanta a pierdut deja, în trecut, mai multe șanse de atribuire a contractelor în cauză și de participare la acestea, ea a suferit prejudicii care trebuie compensate de pârâtă.

- 4 Pârâta susține că dispune de o putere de apreciere discreționară și că, prin urmare, poate alege fără o motivare precisă din ce material trebuie să fie fabricate, în principiu, țevile sale pentru canalizare, și anume gresie și beton.

Această abordare nu încalcă articolul 53 alineatul 4 din Legea privind contractele de achiziții publice. De altfel, această dispoziție nu se aplică în speță, întrucât caietele sale de sarcini nu impun un „produs unic”. Există mai mulți producători și furnizori de țevi din gresie și beton. În plus, există motive întemeiate pentru a alege țevi din gresie la construirea unei tubulaturi de canalizare pentru scurgerea pe vreme uscată și țevi din beton la construirea unei tubulaturi de canalizare pentru scurgerea pe vreme ploioasă. Astfel, țevile din gresie rezistă cel puțin 100 de ani, în timp ce țevile din plastic au o durată de viață de 50 de ani. De asemenea, țevile din plastic au mai multe defecte și disfuncționalități decât țevile din gresie, costurile de întreținere ale țevilor din plastic fiind astfel mai mari. Atât din punct de vedere financiar, cât și din punctul de vedere al clientului, alegerea țevilor din gresie este justificată în mod rezonabil. În plus, există motive întemeiate, și din punctul de vedere al mediului, pentru a nu alege canalizarea din plastic. Prin urmare, țevile din plastic sunt acceptate numai când acest lucru se justifică în contextul împrejurărilor specifice ale proiectului.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 5 În opinia instanței de trimitere, se pune întrebarea dacă descrierea țevilor solicitate, furnizată în documentele de achiziție, îndeplinește cerințele prevăzute la articolul 53 din Legea privind contractele de achiziții publice, interpretat în lumina articolului 42 din Directiva 2014/24.

Această descriere nu menționează norme pe care aceste țevi trebuie să le respecte. Astfel, întreprinderilor li se refuză posibilitatea de a oferi mijloace tehnice alternative care respectă aceste norme. De asemenea, nu sunt stabilite cerințe de performanță sau funcționale care să permită alte soluții tehnice. Afirmația pârâtei

potrivit căreia există mai mulți producători de țevi din gresie și beton, astfel încât aceasta nu impune un produs unic, este irelevantă în acest context.

- 6 De asemenea, instanța de trimitere se întreabă dacă lista modalităților în care sunt elaborate specificațiile tehnice, menționată la articolul 42 alineatul (3) din Directiva 2014/24, este limitativă sau numai exemplificativă.

Instanța de trimitere stabilește că țeava de canalizare este „produsul” și că „cerința” este ca aceasta să fie fabricată din gresie sau beton. Prin urmare, trebuie să se verifice dacă modalitatea în care pârâta a descris specificațiile tehnice în cauză este compatibilă cu modalitatea în care acest lucru trebuie să aibă loc, în conformitate cu articolul 53 din Legea privind contractele de achiziții publice, interpretat în lumina Directivei 2014/24.

- 7 În plus, instanța de trimitere se întreabă dacă referirea la țevi de canalizare din gresie și beton din specificațiile tehnice ale pârâtei trebuie să fie considerată drept una sau mai multe dintre referirile enumerate la articolul 42 alineatul (4) din Directiva 2014/24, de exemplu drept referiri la anumite tipuri sau la anumite producții de țevi.

DOCUMENT DELIBERÉ